

*La finele semestrului I, anul de studii 2025-2026, continuăm să culegem roadele academice, de data aceasta reflectate în rezultate obținute din cadrul stagiului Practicii de Specialitate a elevilor anului III de la specialitatea Muzicologie, conducătorul stagiului – dna **Manoilă Iana**, profesor GDS.*

Acest tip de stagiu oferă oportunitatea aplicării cunoștințelor teoretice în activități din domeniul publicisticii culturale, astfel apropiindu-i pe elevi de contexte reale, unde aceștia câștigă experiență și fac pași siguri spre maturitate profesională. Prin aplicarea metodologiilor de cercetare în muzică, documentare riguroasă și exprimare în limbaj de specialitate, viitorii muzicologi au posibilitatea să-și dezvolte competențe în scrierea adnotațiilor, interviurilor precum și articolelor publicistice ce cuprind viața și activitatea personalităților consacrate în cultura Republicii Moldova, cât și a artiștilor în devenire. Prin contactul direct cu artiștii elevii învață să formuleze întrebări relevante, să valorifice discursul artistic și să transforme dialogul într-un material publicistic cu valoare informativă și culturală.

Felicitări elevilor pentru dăruire, perseverență și profesionalism! Efortul vostru contribuie la dialogul public, la consolidarea tezaurului culturii naționale și la promovarea excelenței în muzicologie!

Dialog cu Maestrul Marcel Ștefăneț: *Armonia dintre vechi și nou*

Motto: “Vioara este sensul vieții mele... După parerea mea, în fiecare notă bate o inimă vie.” *Marcel Ștefăneț*

Marcel Ștefăneț s-a născut în anul 1974 într-o familie de „lăutari”. Încă din copilărie a fost „destinat” profesiei de muzician la insistența tatălui său, Gheorghe Ștefăneț- profesor prin vocație și șef al Catedrei de Instrumente Populare la Colegiul de Muzică din Bălți. A început să studieze vioara de la o vârstă fragedă, iar odată cu admiterea la același Colegiu de Muzică din Bălți, a devenit membru al orchestrei „Lăutarii” din Chișinău, participând la o serie de spectacole și înregistrări muzicale profesionale. Ulterior, Marcel Ștefăneț și-a diversificat activitatea: pe lângă compoziții și colaborări cu artiști din Republica Moldova și România, a lansat proiecte ambițioase precum **Transbalkanica** (anul 2007) și **Ethno Republic** (anul 2016), care au combinat

elemente de muzică populară cu influențe moderne, creând un stil sincretic apreciat atât acasă, cât și peste hotare. Prin parcursul său artistic — de la vioară la orchestră, de la tradiție la inovație — Marcel Ștefăneț devine un exemplu viu cum poate fi reinventat un folclor autentic în context contemporan.

Andreea Haidarli (A.H.): *Stimate Maestre Ștefăneț, spuneți-mi vă rog cum a început cariera dumneavoastră în muzica populară?*

Marcel Ștefăneț (M.Ș.): Cred că tata a fost cel ce mi-a insuflat dragostea față de muzica populară, cu toate că era foarte problematic de obținut niște înregistrări, imprimări cum este acum canalul YouTube de unde ai acces nelimitat. Pe atunci a fost mai dificil cu astfel de informații dar, totodată, tata a găsit pe cineva cunoscut de peste Prut care îi aducea CD – uri deși nu era voie să duci muzică peste hotare în timpul URSS. Totuși tata a reușit să găsească acea personalitate ce îi aducea plăci de vinil și de atunci am început să ascult și să îndrăgesc muzica românească.

A.H.: *Cine v-a influențat cel mai mult la începutul carierei artistice?*

M. Ș.: Tatăl meu a fost cel ce s-a ocupat de mine foarte mult, exersând cu mine ore în șir aceleași game, studii și tot felul de exerciții. Cu siguranță la început în clasa I a fost complicat să studiez vioară și deseori nu îmi doream să continui, ba chiar mai mult, detestam acest instrument și totul ce ține de exersare. Însă datorită tatei, acesta fiind un pic mai sever, mi s-a implementat dragostea față de muzică și cu timpul am simțit acest lucru atunci când am început să interpretez câte ceva la acest instrument, totodată admirând-ul. Când aveam 13 ani, fratele meu Edgar m-a luat la prima nuntă din satul Pelenia unde am interpretat 5-6 piese pe care le știam și iată anume acolo am simțit primele sentimente față de public prin aplauzele oamenilor. Acest sentiment a devenit un imbold de a studia mai aprofundat vioara și muzica populară.

A. H: *Spuneți-mi vă rog ce v-a inspirat să formați „Ethno Republic” și cum s-a conturat stilul ei?*

M. Ș.: Până la proiectul *Ethno Republic* a fost proiectul *Transbalkanica* care l-am lansat în 2007 la București, însă prima apariție a acestui proiect a avut loc la Brașov în cadrul Festivalului „Cerbul de Aur”. După câțiva ani de reușită cu acest proiect, am fondat în anul 2016 „Ethno Republic”. De ce am

inițiat acest proiect? Deși îndrăgesc nespusele folclorului, cred că orchestre care interpretează muzică folclorică avem în țară multe, însă scopul meu a fost mereu să îi dau acestui folclor o altă nuanță, ca el să ajungă la oamenii ce nu cunosc folclorul însă și cu unele elemente specifice. Prin această prismă am dorit să ridic folclorul la alt nivel, astfel ca acesta să fie auzit nu doar în țara noastră sau în România, dar și peste hotarele țării, ceea ce și s-a primit cu proiectul „Transbalkanica”. Am ajuns până în Statele Unite ale Americii unde am luat Premiul Mare la concursul renumitului „John Lennon”. Tot acolo am mai câștigat încă vreo 6 premii, participând la diverse concursuri. Acesta fiind scopul meu ca prin prisma folclorului să ajung cât mai departe, iar lumea să afle de folclorul nostru care este unul deosebit. Acest proiect m-a motivat să înființez *Ethno Republic* care este și mai amplu, unde deja am început să lucrez cu mai mulți interpreți atât de la noi, cât și din România. De asemenea, tineretul nu prea ascultă folclorul nostru, iar prin simbioza aceasta dintre folclor și muzică contemporană ceea ce am reușit să o realizez de-a lungul anilor, are un succes și în rândul tinerilor.

A. H.: *Cum reușiți totuși să păstrați tradiția autentică, dar să aduceți și ceva nou publicului de astăzi?*

M. Ș.: Este adevărat, că de păstrat folclorul în muzica modernă este un lucru foarte complicat. Eu când scriu un aranjament ofer multă atenție acestui moment, deoarece este foarte riscant să faci ceva și să strici folclorul autentic. Dar uite că-mi reușește, deoarece foarte multă atenție dau aranjamentului, orchestrației și dacă iau o temă folclorică cunoscută și adaug doar niște tobe, și chitară, această muzică va suna foarte ieftin, deaceia eu experimentez mult și încerc diverse variante, până într-un final iese ceva unic. Îmi ocupă foarte mult timp să creez o piesă ca aceasta să sune modern dar și să conțină elemente folclorice.

A. H.: *Ce rol are orchestra „Ethno Republic” în promovarea culturii și identității naționale?*

M. Ș.: Asta și este idea, că prin acest proiect promovez valorile folclorice, denumirea însăși te face să îți dai seama din start că este vorba despre o Republică în care sunt mai multe etnii. Am avut un spectacol „Eteretnica” unde erau toate etniile ce convețuiesc în țărișoara noastră mică. Deci, noi nu cântăm doar folclor, cântăm și muzica altor etnii, cumva promovând cultura acestora.

A. H.: *Credeți că tinerii de astăzi mai sunt atrași de muzica populară?*

M. Ș.: Ce ține de tineret, sigur că la folclor mai puțini trag, căci sunt influențe mondiale, contemporane ce îi sustrag, însă totuși imi pare bine că și în rândul tineretului sunt îndrăgiți după folclor. Observ acest lucru mai ales după spectacole și mă bucur mult deoarece fac această simbioză pentru a le capta atenția și dragostea față de folclor, care este unul foarte variat și unde mulți se pot regăsi în el.

A. H.: *Care a fost cel mai emoționant moment din cariera dumneavoastră?*

M. Ș.: Cele mai emoționante momente cred că au fost la aceste două spectacole aniversare de 50 de ani care au avut loc pe data de 12 decembrie 2024 la Chișinău și pe data 14 mai 2025 la București, Sala Palatului. Acel moment când publicul se adună la propria aniversare și te simți responsabil pentru ce ai făcut în acești ani, dar totodată ai și emoții foarte mari când se ridică toată sala și îți cântă la mulți ani. Deci, eu cred că mai mare sentiment ca acesta nu poate fi. Prima mea apariție la Brașov, cu proiectul „Transbalkanica”, la fel a fost unul emoționant pentru că am muncit la acel proiect aproximativ 5 ani de zile și respectiv, prima apariție a fost ceva nou în cadrul acelui festival.

A. H.: *Ce înseamnă pentru dumneavoastră succesul în artă?*

M. Ș.: Despre succes este foarte greu de vorbit, deoarece fiecare persoană percepe diferit. Pentru cineva o piesă lansată este un succes, pentru altcineva un spectacol, chiar 10 spectacole. Cred că fiecare gândește după propria persoană, dar pentru mine succesul reprezintă faptul că toate proiectele care le-am realizat au avut și au până în prezent un ecou mare și cel puțin ceea ce îmi doresc eu obțin. Vreau să subliniez că succesul se obține prin multă muncă, dacă îți pui un scop, acesta până la urmă se îndeplinește. Ce ține de mine personal cred că mai am multe idei pe care aș dori să le realizez, mă consider un muzician de succes care a reușit să-și ducă până la bun sfârșit planurile ca violinist, dirijor, chiar și compozitor, etc.

A. H.: *Ce sfat ați oferi tinerilor care vor să urmeze calea folclorului?*

M. Ș.: Sfatul meu tinerilor este ca aceștea să se implice în studiul folclorului care prin esența sa este și va fi veșnic, nemuritor. Folclorul ia naștere din trăiri diverse, din suflet și de aceea îndemn tinerii să acorde o mare atenție folclorului național. Mă mândresc că am reușit să-i dau folclorului o nouă nuanță, l-am dus foarte departe și îmi doresc ca acesta să devină cunoscut la fel ca și jazz-ul, muzica latină, căci folclorul nostru atât instrumental cât și cel vocal nu cedează altor genuri. Folclorul mult a evoluat în ultima perioadă și poate concura leger cu celelalte genuri.

A. H.: *Cum ați dori să-și amintească publicul de dvs. peste ani?*

M. Ș.: Sigur că îmi doresc să rămân în amintirea publicului ca fiind cel care a reușit să facă inovații în folclorul național, să fiu printre primii care a reușit să creeze o simbioză, să combine stiluri, să-i dau folclorului o nouă imagine. Plus la cele spuse, sigur că aș dori să rămân în amintire la fel și ca un inovator dar și totodată ca un violinist și dirijor. Eu cred că orice personalitate nu neapărat din domeniul artistic, și-ar dori să lase moștenire ceea ce va prinde bine noilor generații ce ne pășesc pe urme. Desigur că peste timpuri, va fi alt tip de muzică, mai complexă, mai dezvoltată, dar să nu uităm niciodată de unde ne-am pornit, de la folclorul nostru splendid, cu un colorit divers ce este în continuă dezvoltare și va tăinui mereu.

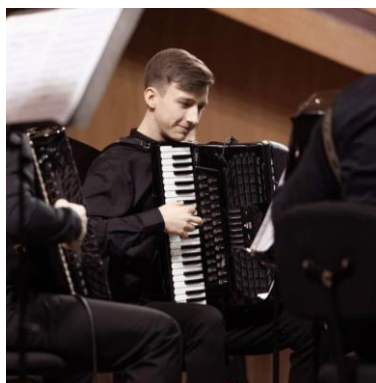
Elaborat: Andreea Haidarlî,

Eleva anului III

Catedra de Muzicologie

VISUL POATE DEVENI REALITATE – DRUMUL UNUI TÂNĂR ARTIST ÎN DEVENIRE

Într-un context cultural în continuă transformare, afirmarea tinerilor talente devine un exemplu elocvent al pasiunii și perseverenței în domeniul artistic. Formarea unui artist presupune nu doar talent înăscut, ci și o muncă asiduă, dăruire și încredere în idealurile proprii. Prin acest interviu realizat cu absolventul CEEA „Ștefan Neaga” Mihai Buză (promoția 2025), mi-am propus să aduc în prim-plan povestea unui tânăr interpret care își croiește pas cu pas calea spre afirmare, demonstrând că visul poate deveni realitate atunci când este susținut de educație, disciplină și dragoste față de artă. Acest interviu își propune să inspire și să evidențieze importanța formării artistice în dezvoltarea unei generații de tineri creatori, capabili să ducă mai departe tradițiile și valorile autentice ale artei naționale

Ana Bernevec (A.B.):
Când și cum ai descoperit pasiunea pentru acordeon?

Mihai Buză (M.B.): Am descoperit acordeonul încă din copilărie. Țin minte că eram fascinat de felul în care acest instrument poate îmbrăca orice melodie în culoare și emoție. La început, eram curios, dar foarte repede curiozitatea s-a transformat într-o pasiune puternică. De fiecare dată când cântam, simțeam că pot spune povești fără cuvinte — doar prin sunet.

A.B.: Ce te-a motivat să alegi acest instrument, atât de complex și expresiv?

M.B.: Acordeonul mi s-a părut mereu un instrument

complet. Poți fi în același timp și orchestră, și solist, și acompaniament. Are o voce care poate fi blândă și caldă, dar și puternică, dramatică. Cred că m-a atras tocmai această versatilitate și faptul că poți transmite tot spectrul emoțiilor umane doar prin clape și burduf.

A.B.: Ce înseamnă pentru tine să faci parte din ansamblul „Concertino”?

M.B.: Pentru mine, „Concertino” înseamnă o a doua familie. Este un loc unde am crescut nu doar muzical, ci și uman. Am învățat ce înseamnă disciplina,

responsabilitatea, dar și bucuria de a crea împreună. Fiecare repetiție și fiecare concert m-au format, iar energia pe care o simțim pe scenă împreună este ceva unic.

A.B.: Care a fost cel mai memorabil concert din cariera ta?

M.B.: Cel mai memorabil concert pentru mine a fost cel de la Sala cu Orga, atunci când am avut primul meu solo mai complex în cadrul ansamblului „Concertino”.

A fost un moment pe care l-am așteptat mult și pentru care am muncit enorm. Emoțiile au fost uriașe, dar în același timp simțeam o bucurie profundă — aceea de a putea împărtăși cu publicul ceva ce vine din sufletul meu. Acel concert a fost pentru mine o confirmare că sunt pe drumul cel bun.

A.B.: Există o piesă care te definește ca artist?

M.B.: Da, cred că „Experience” de Ludovico Einaudi mă reprezintă reprezintă cel mai bine. Este o lucrare care combină simplitatea cu profunzimea, iar prin ea pot exprima foarte clar tot ceea ce simt: dorința, melancolia, speranța. În general, îmi plac piesele care vorbesc despre emoție și într-o specie.

A.B.: *Ai un gen muzical preferat sau un stil pe care îți dorești să-l explorezi mai profund?*

M.B.: Sunt atras în special de muzica cinematică și de lucrările lui Ludovico Einaudi sau Hans Zimmer. Îmi place felul în care sunetele simple pot transmite emoții profunde. Aș dori să explorez mai mult această zonă — între clasic, contemporan și expresiv.

A.B.: *Ai avut un profesor care a devenit un model care te-a inspirat ca artist. Prin ce anume?*

M.B.: Da. domnul Sergiu Mîrzac, profesorul meu de specialitate a fost un adevărat model pentru mine. M-a inspirat prin pasiunea cu care trăiește fiecare sunet, prin disciplina și seriozitatea cu care abordează muzica. Am învățat de la el că un artist adevărat nu caută doar perfecțiunea tehnică, ci și profunzimea emoției.

A.B.: *Cum te-au ajutat îndrumările lor să-ți găsești propriul stil artistic?*

M.B.: M-au ajutat să am încredere în ceea ce simt când cânt și să nu mă tem să fiu diferit. Mi-au arătat că muzica trebuie să vină din interior, iar prin asta am început să-mi descopăr propriul stil și modul meu de a transmite emoția.

A.B.: *Care a fost cea mai dificilă etapă din formarea ta artistică?*

M.B.: Cea mai dificilă perioadă a fost aceea în care a trebuit să-mi găsesc propriul glas artistic. E ușor să cânti bine, dar mult mai greu să spui ceva care vine din tine. A fost un proces lung de autocunoaștere, de experimentare și uneori de îndoială, dar m-a format ca muzician.

A.B.: *Spune-mi, cum reușești să transmiți emoția prin acorduri?*

M.B.: Cred că secretul este să trăiești fiecare notă. Înainte de a o cânta, trebuie să o simți. Nu e

vorba doar de tehnică, ci de sinceritate. Dacă tu ești prezent cu tot sufletul, ascultătorul va simți același lucru. De fiecare dată când pun mâna pe acordeon, încerc să spun o poveste adevărată — una care vine din mine.

Ana Bernevec: *Ce sfat le-ai da altor tineri care vor să urmeze cariera de muzician?*

Mihai Buză: Le-aș spune să creadă în visul lor, chiar și atunci când drumul pare dificil. Muzica cere răbdare și multă muncă, dar îți oferă ceva ce nu se compară cu nimic altceva — libertatea de a te exprima. Să nu caute perfecțiunea tehnică înainte de a descoperi emoția, pentru că doar emoția transformă un interpret într-un artist.

Realizat: Ana Bernevec,
Elevă a CEEA „Ștefan Neaga”,
catedra de Muzicologie, anul 3